

Høringssvar til Budget 2027

Forslag om kommunal medfinansiering af adgang til folkeoplysende fællesskaber

Fra FOF Djursland

Kære Syddjurs Kommune

FOF Djursland foreslår, at Syddjurs Kommune i Budget 2027 afsætter 70.000 kr. til medfinansiering af reduceret deltagerbetaling for økonomisk udsatte borgere med bopæl i Syddjurs Kommune, som modtager ældrecheck, helbredstillæg eller førtidspension.

Forslaget bygger på konkrete erfaringer fra FOF Djurslands ordning *Folkeoplysning for alle*, hvor økonomisk støtte har gjort det muligt for borgere med et begrænset økonomisk råderum at deltage i aftenskoleaktiviteter, som de ellers ikke nødvendigvis ville have haft mulighed for at deltage i.

Vi er opmærksomme på, at Syddjurs Kommune står over for betydelige økonomiske prioriteringer. Omstillingskataloget til Budget 2027 indeholder forslag for samlet 30 mio. kr., hvoraf det er forudsat, at reduktioner for 15 mio. kr. indarbejdes i budgettet for 2027.

Netop i den situation mener vi, at der er perspektiv i en forholdsvis lille og klart afgrænset investering, som gør brug af aktiviteter, organisation og fællesskaber, der allerede eksisterer, frem for at der skal etableres nye tilbud.

En enkel model med en fast kommunal ramme

FOF Djursland foreslår følgende:

- Syddjurs Kommune afsætter 70.000 kr. for 2027.
- Der budgetteres med en gennemsnitlig støtte på 450 kr. pr. borger pr. år, svarende til den gennemsnitlige rabat i ordningen i efteråret 2025, foråret 2026 og efteråret 2026.
- Den enkelte borger kan få støtte til maksimalt ét hold årligt.
- Målgruppen er som udgangspunkt borgere, der modtager ældrecheck, helbredstillæg eller førtidspension. FOF Djursland er samtidig åben for kommunens forslag til andre relevante målgrupper.
- Ordningen gælder borgere med bopæl i Syddjurs Kommune. Støtten følger borgeren og kan anvendes på FOF Djursland-hold i både Syddjurs og Norddjurs Kommune.
- FOF Djursland afholder selv alle administrative udgifter.
- Hvis de samlede rabatter overstiger kommunens bidrag på 70.000 kr., finansierer FOF Djursland selv støtten til de resterende støtteberettigede ansøgere.
- Efter årets afslutning aflægger FOF Djursland regnskab for antal støttede borgere, aktiviteter og ydede støttebeløb.

Kommunens økonomiske udgift er dermed på forhånd afgrænset, mens FOF Djursland står for administrationen og påtager sig en eventuel merudgift.

Erfaringerne viser et reelt behov

Ordningen er allerede afprøvet på Djursland.

Alene i foråret 2026 modtog 150 borgere, som modtager ældrecheck, helbredstillæg eller førtidspension, støtte, mens yderligere 20 ansøgere måtte afvises, fordi de afsatte midler var opbrugt.

Tallene omfatter borgere fra både Syddjurs og Norddjurs kommuner og er ikke opgjort særskilt på de to kommuner.

Evalueringen af *Folkeoplysning for alle* viser samtidig, at den reducerede pris for flere deltagere var afgørende for deres mulighed for at deltage. Deltagerne fremhæver desuden betydningen af fællesskab, sociale relationer, livsglæde og tilhørsforhold.

FOF Djursland kan ikke dokumentere konkrete langsigtede kommunaløkonomiske besparelser som følge af ordningen. Erfaringerne peger imidlertid på et forebyggende potentiale ved at mindske økonomiske barrierer for deltagelse, styrke sociale fællesskaber og bidrage til at modvirke ensomhed og isolation. At økonomi kan være en reel adgangsbarriere, fremgår også af Syddjurs Kommunes eget Omstillingskatalog. I forbindelse med forslaget om en årlig egenbetaling på 600 kr. for kommunens selvtræningstilbud bemærker administrationen, at egenbetalingen kan medføre frafald og potentielt have en afledt negativ sundhedseffekt.

Fællesskaberne findes allerede

FOF Djursland har allerede en omfattende aktivitet i Syddjurs Kommune.

I 2025 gennemførte FOF Djursland 363 hold i Syddjurs Kommune med i alt 5.125 tilmeldinger. Der er tale om tilmeldinger og ikke unikke deltagere.

Aktiviteterne spænder blandt andet over bevægelse og sundhed, kreative fag, sprog, musik, madlavning, natur, foredrag og hensyntagende undervisning.

Den foreslåede støtte kræver derfor ikke etablering af en ny organisation eller nye aktiviteter. I mange tilfælde findes aktiviteten, underviseren, lokalet og fællesskabet allerede.

Kommunens medfinansiering skal alene bidrage til, at økonomien ikke bliver den faktor, der afholder en borger fra at deltage.

FOF Djursland foreslår samtidig, at støtten følger borgerens bopæl frem for aktivitetens geografiske placering. Det giver borgeren mulighed for at vælge det tilbud, der passer bedst, og holder administrationen enkel.

Folkeoplysende fællesskaber som en del af den forebyggende palet

Syddjurs Kommunes egen analyse af udgiftsudviklingen på socialområdet peger på behovet for stærkere sammenhæng mellem faglig og økonomisk styring, systematisk opfølgning og fokus på, at borgeren får den rette indsats på det rette niveau.

FOF Djurslands aktiviteter er ikke social- eller sundhedsfaglige indsatser og **skal ikke erstatte kommunens tilbud**. Men almindelige folkeoplysende aktiviteter og fællesskaber kan efter vores opfattelse med fordel tænkes ind som en del af den samlede forebyggende palet.

For nogle borgere kan et ugentligt hold med bevægelse, kreativitet, læring eller en fælles interesse være et vigtigt sted at komme hjemmefra, møde andre mennesker, opleve mestring og blive en del af et stabilt fællesskab.

Det kan være relevant både for borgere, der ikke har behov for en egentlig kommunal indsats, og som supplement til eller i forlængelse af kommunale indsatser.

Omstillingskataloget illustrerer samtidig, at eksisterende fællesskaber kan få en endnu større betydning. Kommunen beskriver eksempelvis sine ældrecaféer som samlingspunkter for socialt samvær og vurderer, at en omlægning til fuld selvbetjening kan påvirke både medarbejderunderstøttede fællesskaber og samarbejdet med civilsamfundet.

FOF Djursland vil derfor også gerne indgå i dialog med relevante medarbejdere i Syddjurs Kommune om, hvordan borgere, hvor det giver mening, kan guides videre til allerede eksisterende aktiviteter og fællesskaber.

Et partnerskab – ikke en ny kommunal driftsopgave

FOF Djursland beder ikke Syddjurs Kommune om at etablere eller administrere en ny kommunal ordning. Kommunens bidrag er maksimalt 70.000 kr. i 2027. FOF Djursland stiller den eksisterende organisation og aktiviteterne til rådighed, afholder administrationen, dokumenterer anvendelsen af midlerne og finansierer selv en eventuel efterspørgsel ud over den kommunale bevilling.

Med en gennemsnitlig støtte på ca. 450 kr. vil 70.000 kr. kunne understøtte omkring 155 borgeres deltagelse i ét FOF-hold i løbet af året.

FOF Djursland opfordrer derfor Syddjurs Kommune til i Budget 2027 at afsætte:

70.000 kr. til reduceret deltagerbetaling for økonomisk udsatte borgere - som modtager ældrecheck, helbredstillæg eller førtidspension - med bopæl i Syddjurs Kommune.

Vi stiller os gerne til rådighed for dialog om målgruppe, dokumentation og den mest enkle afregningsmodel og håber, at ordningen samtidig kan blive et konkret skridt mod et tættere samarbejde mellem Syddjurs Kommune og FOF Djursland.

Med venlig hilsen

Rebekka E. Vetter

Skoleleder